Swollwacht

Bijdrage van de Swollwachtfractie bij de Algemene Beschouwingen voor de Perspectiefnota 2026-2029

“Stad van ons allemaal”

Zwolle, d.d 27 juni 2025

De Swollwachtfractie: Roos Bijleveld, Erna van de Grift, Chanel de Haan, Ron Klappe, Asia Golunska, Evelina Bijleveld, Silvia Bruggenkamp

Voorzitter,

- Vandaag behandelen we de laatste Perspectiefnota van dit College;

- Vorig jaar, bij de behandeling van de Perspectiefnota sloot ik af met de woorden:

- “Het lijkt meer een Zwolle van deze coalitie te worden dan een Zwolle van alle inwoners, en dat bezwaart ons”;

- Wij stemden daarom tégen die Perspectiefnota. Want wij vinden dat het perspectief dat dit College voor ogen heeft op onderdelen ernstig afwijkt van wat wij voor Zwolle willen;

- Voorzitter, helaas constateren wij dat ons standpunt niet of nauwelijks is veranderd;

- De Perspectiefnota die vandaag voorligt, is opgesteld in tijden van grote onzekerheden en wereldwijde onrust;

- In tijden dus, waarin het voor onze inwoners meer dan ooit belangrijk is dat zij van hun lokale overheid op aan kunnen! Dat zij weten dat die overheid er voor hèn is en niet andersom;

- Een overheid voorzitter, die voeling heeft met de Zwolse burgerij die daarmee in verbinding staat, en die snapt wat een beslissing met mensen doet;

- *Je zou kunnen zeggen: Een overheid die bij alles wat ze doet haar inwoners centraal zet. Bij nieuwe plannen èn de uitvoering daarvan keuzes expliciet maakt op basis van publieke waarden. Die transparant maakt wat haar afwegingen zijn bij besluiten. Die geen onmogelijke verwachtingen wil wekken maar realistisch is.*

  Die zich bescheiden en kwetsbaar opstelt, die fouten toegeeft en die reflecteert met inwoners, partners en raad op de koers.

  Een overheid die vertrouwen geeft en dat ook hoopt te ontvangen. Die wil luisteren en in gesprek wil blijven;

- Voorzitter, een goed verstaander heeft maar een half woord nodig, en weet dat ik citeer uit het Coalitieakkoord uit 2022;

  - Het is niet voor niets dat ik juist deze woorden aanhaal: wordt het geen tijd, dat het college zich spiegelt aan deze

woorden;

- Als fractie van Swollwacht halen we een opvallende rode draad uit de afgelopen jaren: veel inwoners voelen zich niet gehoord en/of zijn ontevreden met hoe participatieprocessen verlopen;

- En terwijl bijvoorbeeld de Zwolse participatieaanpak Hanza! ervoor zou moeten zorgen dat zij zich juist wèl gehoord weten;

- Maar wij spreken wekelijks inwoners en organisaties die twijfels hebben bij de manier waarop Hanza in de praktijk uitpakt;

- Worden de afspraken uit Hanza wel nagekomen?

- Hanza vereist vroege betrokkenheid, voordat inhoudelijke keuzes worden gemaakt, Go/no go momenten;

- Voorzitter, wij horen van vele inwoners dat Hanza niet of niet volledig wordt doorlopen, een recent voorbeeld is het proces aanvulling Omgevingsvisie Zwolle;

- En het meest recente geval is natuurlijk de komst van het AZC in de Tippe;

- Waarbij we overigens de eerlijkheid van de wethouder respecteren: met participatie komt er geen locatiekeuze waren haar letterlijke woorden;

- Wij dienen in ieder geval een motie in waarin we de Raad vragen het College opdracht te geven tijd en mogelijkheden te bieden aan inwoners bij doorgelopen participatieprocessen waarvan de uitkomst al vastligt en alsnog tot werkelijke participatie te komen, ook al heeft dat mogelijk gevolgen voor de besluitvorming;

- Voorzitter, inwoners zouden rechtstreeks bij hun gemeente terecht moeten kunnen, maar zij èn wij ervaren dat dat vaak niet het geval is;

- Dat noopt ons tot allerlei acties, bijvoorbeeld het stellen van schriftelijke vragen, gesprekken voeren, telefoontjes plegen, mensen achter de broek zitten;

- Eigenlijk zou dit niet nodig moeten zijn maar we willen inwoners ontzettend graag helpen en we weten dat onze

gemeente deze intentie ook heeft;

- Verbinding voorzitter, tussen bestuur en inwoners zou vanzelfsprekend moeten zijn;

- Een aantal jaren geleden is de atlas van Afgehaakt Nederland uitgebracht;

- De schrijvers van deze atlas zien een fundamenteel verschil over de toekomstkoers van de samenleving;

- En dat fundamentele verschil voorzitter, in onze eigen stad, dat zien wij ook;

- Wij ervaren dat dat ook zorgt voor een gebrek aan verbinding in onze gemeente, ervaart het College dat ook zo?

- Terwijl die verbinding tussen overheid en inwoner zo belangrijk is!

- Een overheid waarvan inwoners het gevoel hebben dat die naast hen staat, een overheid die bij alles wat ze doet, zich bewust is van de impact van haar beslissingen;

- Aan goede bedoelingen voorzitter, ontbreekt het dit College niet, dat moet gezegd;

- En mogelijk onverwacht, we willen het College ook complimenteren;

- Bijvoorbeeld voor de inzet op het sociaal domein, de vele regelingen op het gebied van inkomensondersteuning;

- Ook voor de sterke financiële positie die het College heeft weten te behouden, ondanks de toekomstige onzekerheden;

- Voorzitter, de bouw van woningen is de grootste opgave voor de komende periode en dat onderschrijven wij;

- Gelijktijdig zien we dat door de bouw van woningen door inbreiding de kwaliteit van de leefomgeving ernstig wordt aangetast;

- Want steeds meer mensen op dezelfde ruimte, betekent simpelweg dat je inlevert op leefkwaliteit;

- Het verbannen van de auto doet dat daar niets aan af!

- Sterker nog, de bewegingsvrijheid van mensen en hun recht op individuele keuzevrijheid neemt ernstig af door het beleid van dit College; er zijn ook oudere mensen in deze stad en zij die minder mobiel zijn, zien wij deze mensen wel?

- Waar straten worden versmald om de verkeersveiligheid te vergroten betekent dit in de praktijk dat fietsers de stoep opvluchten (hoezo veiligheid vergroten), er files ontstaan en onze inwoners bang zijn de weg die zij altijd hebben genomen nog op te gaan;

- Dit alles om maar zoveel mogelijk mensen op dezelfde ruimte te laten wonen, voorzitter, dit kàn toch niet de bedoeling zijn!

- We zijn bang voor krioelende mierenhopen. Het door het College zo verfoeide blik moet plaats maken voor meer en meer mensen. Wat komt er terecht van spelen en ontmoeten op straat?

- Daar waar ontmoetingsplekken in het groen er al zijn, denk aan de picknick banken in het Engels Werk, moesten die weg! Mensen konden daar gratis zitten voorzitter!!!

- En waar ontmoetingsplekken in het groen worden gevraagd, zoals picknickbanken in de wijk Pierik, heb ik letterlijk gehoord dat de gemeente dit niet wil bevorderen omdat dit mogelijk overlast gevende hangplekken kan veroorzaken;

- Hoe gaat het College straks dat zo door haar gewenste spelen en ontmoeten op straat faciliteren? Ze doet het nu al niet!

- Snapt het College dat tussen wat zij beoogt en wat zij doet voor onze inwoners vaak een wereld van verschil lijkt te zitten?

- Het ideaal van dit College lijkt zoveel mogelijk mensen op dezelfde ruimte te laten wonen;

- Dat baart ons grote zorgen over want kwantiteit lijkt boven kwaliteit te gaan;

- Wij blijven overtuigd van ons standpunt dat dat voor onze stad niet goed is en dat dit de leefomgeving van onze heerlijke stad ondermijnt;

- Natuurlijk moet er gebouwd worden, dat delen wij zeer met het College. Maar dan op een manier die de kwaliteiten van onze stad niet aantast;

- Voorzitter, het groen in de stad gaat ten koste van de inbreidingswens van dit College terwijl gelijktijdig het groen buiten de stad niet behouden kan blijven: vroeg of laat is die uitleglocatie nodig, het College ziet dat ook in;

- Plekken waar uitdrukkelijk aandacht is voor dat groen, de zo belangrijke biodiversiteit, moeten behouden en gekoesterd worden, zoals de Nooterhof!

- We zijn benieuwd naar de reactie van het College op de brief van de Nooterhof: kan hier iets over worden toegezegd? Dit moet toch behouden blijven?

- Wij zijn inmiddels bekend met het initiatief ‘Herenboeren’. Hier dienen we ook een motie voor in. Daar krijgen we een lokaal voedselinitiatief dat bijdraagt aan klimaatdoelen en biodiversiteit voor terug! En dan heb ik het nog niet eens over de mogelijkheid tot ontmoeting en het tegengaan van eenzaamheid;

- We zien soms termen voorbij komen waaruit je zou kunnen opmaken dat het College een gewenst mensbeeld heeft;

- Een bizar voorbeeld daarvan is wel het atelierbeleid waarin steeds werd gesproken over het feit dat Zwolle een stad wil zijn voor hoogopgeleiden om er te wonen en te werken;

- Dankzij ons amendement is deze term verwijderd uit alle stukken! Maar geloof ons: dit deed en doet wat met bijvoorbeeld, onze MBO’ers!!!

- We spraken een aantal van hen onlangs, daarom kan ik dat met deze stelligheid zeggen;

- Tot op heden zijn studentenverenigingen niet eens allemaal toegankelijk voor MBO'ers;

- Onze vraag aan het College is ook: wat gebeurt er op dit moment concreet om de MBO’ers de volwaardige plek toe te kennen waar zij recht op hebben?

- Voorzitter: MBO is het onderwijs van de toekomst en geen stad kan zonder hen! Dat verdient waardering en respect!
- Voorzitter, wij vroegen o.a. naar de kansengelijkheid van specifieke doelgroepen ten opzichte van mensen die daarvan juist overlast ervaren;
- Er is aandacht voor, schrijft het College maar waarom bereiken ons dan nog steeds zoveel wanhopige berichten van mensen die onderhand zelf psychisch kwetsbaar worden door de overlast die zij ervaren? Zij merken niet dat het College hier aandacht voor heeft;

- Hoe komt dat? Ziet het College mogelijkheden hier iets aan te doen?

- In het kader van veiligheid dienen we een motie in die het College vraagt bij ruimtelijke ontwikkelingen structureel aandacht te besteden aan de veiligheid en het veiligheidsgevoel van vrouwen en expliciet op te nemen welke maatregelen genomen zijn ter bevordering van vrouwveiligheid;

- Maar we hebben meer in petto voorzitter, ik kondig nu een aantal moties aan en gezien de beschikbare tijd doe ik dat kort;

- De huurprijs voor de Zwolse theaters is verlaagd en zij krijgen een aanvullende subsidie om een exploitatietekort op te vangen. Wij vragen met een motie een voorstel voor te bereiden waarmee ook gymzalen, wijkcentra, de speeltuinen en de voedselbank in aanmerking kunnen komen voor huurverlaging, bevriezing of tijdelijke compensatie;

- We vragen met een motie een uitspraak over lokale verantwoordelijkheid in regionale verbanden waar de democratische legaliteit ver te zoeken is;

- We willen voorrang voor Zwolse bedrijven op uitbreidingsgronden, en we doen met een motie en een amendement het verzoek een nieuwe bestemmingsreserve “democratisch dividend aan Zwolle” in te stellen. We kunnen hiermee ieder jaar de democratie vieren door iets extra’s terug te geven aan de inwoners;

- We willen een actieplan verliesbeheersing grondexploitatie, met onze motie grip op geld, grip op grond vragen we daarom;

- Het aantal dak- en thuislozen in Zwolle neemt schrijnend toe. Heeft de gemeente zicht op de diversiteit van deze

groep? Onder hen bevinden zich naar alle waarschijnlijkheid ook ontslagen arbeidsmigranten en economisch daklozen die nergens terecht kunnen; een groot probleem;

- Wat zou een oplossing voor dit probleem kunnen zijn? We wijzen hier ook op de organisatie Barka: een organisatie die dakloze mensen uit EU-landen helpt. Is het College bereid daar eens naar te kijken? Wij vragen het met onze motie;

- Bijstandsgerechtigden zijn nog steeds onzeker over wat hun rechten en plichten zijn. We pleiten daarom met een motie voor een halfjaarlijkse nieuwsbrief voor hen;

- Tenslotte voorzitter, ook een motie over de gratis biebpas! Basisvaardigheden zijn niet voor iedereen vanzelfsprekend en met deze motie willen graag bijdragen aan het verbeteren daarvan;

- Voorzitter aan het begin van deze coalitieperiode zei ik dat er geen partij in deze raad zit die niet het beste wil voor onze stad en dat dat ons samenbindt;

- Tot mijn spijt moet ik zeggen dat wij de afgelopen periode die samenbinding een beetje zijn verloren, we lopen niet meer op dezelfde weg lijkt wel;

- Binnenkort bestaat onze stad 800 jaar. 800 jaar hebben Zwollenaren hier geleefd, gewerkt, gebouwd, afgebroken, vernieuwd en zijn we geworden tot de prachtige stad die we nu zijn, en waar we zo ontzettend veel van houden;

- We denken niet dat er ooit zulke ingrijpende beslissingen voor onze stad worden genomen als in deze periode, het vindt wat ons betreft zijn weerga niet;

- We horen te vaak van mensen dat zij zich niet meer thuis voelen in onze stad, een stad die juist een thuis voor iedereen wil zijn!

- Voorzitter, de woorden die in het Coalitieakkoord staan, het centraal stellen van onze inwoners, College maak het waar, want veel van onze inwoners ervaren het momenteel anders;

- En Zwolle is van ons allemaal!

Dank u wel.